

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY

EXAMINATION: JUNE – 2022

FIRST SEMESTER

Subject: Rural Sociology - I (SCBCS-17-114)

Date: 14/06/2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.30 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.

2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1) Define the rural sociology? Explain the characteristics of the rural society? (20)
- Q. 2) Examine the social and structural changes in rural society in the post-independence period. (20)
- Q. 3) Elaborate different sociological perspectives in the rural sociology of India. (20)
- Q. 4) Discuss the agrarian and peasant social structure in India. (20)
- Q. 5) Examine the rural development programmes and policies of the governments in post-independent India. (20)
- Q. 6) Analyze critically the mode of production and agrarian relations. (20)
- Q. 7) Explain the characteristics of peasant and agrarian relations? (20)
- Q. 8) Explain the role women in the agrarian social structure in india. (20)
- Q. 9) Define the role of caste in the agrarian social structure (20)
- Q.10) **Write notes on any two of the following.** (20)
- a) Forest Law in India
- b) Religion and Rural Society
- c) Family structure in Rural society
- d) Habitat and settlements in Rural structure

मराठी रूपांतर

ग्रामीण समाजशास्त्र भाग – १ (SCBCS- 17-114)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १) ग्रामीण समाजशास्त्राची व्याख्या करा? ग्रामीण समाजाची वैशिष्ट्ये सांगा? (20)
- प्र. २) स्वातंत्र्योत्तर काळात ग्रामीण समाजातील सामाजिक आणि संरचनात्मक बदलांचे परीक्षण करा. (20)
- प्र. ३) भारताच्या ग्रामीण समाजशास्त्रातील भिन्न समाजशास्त्रीय दृष्टीकोन विशद करा. (20)
- प्र. ४) भारतातील कृषक आणि शेतकी समाजरचनेची चर्चा करा. (20)
- प्र. ५) स्वतंत्र भारतातील ग्रामीण विकास कार्यक्रम आणि सरकारी धोरणांचे परीक्षण करा. (20)
- प्र. ६) उत्पादन पद्धती आणि कृषी संबंधांचे विस्तृत विश्लेषण करा. (20)
- प्र. ७) शेतकी आणि कृषक संबंधांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा? (20)
- प्र. ८) भारतातील कृषक सामाजिक रचनेत महिलांची भूमिका स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ९) कृषक समाजरचनेत जातीची भूमिका स्पष्ट करा. (20)
- प्र. १०) खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा. (20)
- अ) भारतातील वनविषयक कायदा
- ब) धर्म आणि ग्रामीण समाज
- क) ग्रामीण समाजातील कुटुंब रचना
- ड) ग्रामीण रचनेतील निवासस्थान आणि वस्ती